

Dames en heren,
Beste vrienden,

U heeft er even op moeten wachten, maar dit jaar reiken we de prestigieuze Humanitasprijs van de provincie Antwerpen eindelijk opnieuw uit. Dat doen we in 2015 voor de 18de keer.

Deze tweejaarlijkse prijs werd ingericht ter gelegenheid van 150 jaar Belgische onafhankelijkheid en bestaat precies 35 jaar. Het begrip 'humanitas' is uiteraard al veel ouder. Een kleine tweehonderd jaar voor Christus conceptualiseerde Scipio en later Cicero het beschaving- en vormingsideaal al.

Het verwees toen, en nu nog, naar een vriendelijke en beschaafde omgang met elkaar en meer nog naar een oprechte belangstelling en bezorgdheid voor elkaar. En of we daar ook vandaag nog nood aan hebben...

Vandaag reiken we de Humanitasprijs uit als een symbolische bekroning en een warm eerbetoon aan een persoon, instelling of vereniging die op uitzonderlijke wijze heeft bijgedragen of bijdraagt tot de welvaart en het welzijn van onze provincie.

U vernam het allicht al via de media. Paul Schyvens, bezieler en pleitbezorger van kunstencentrum Rataplan en meer nog dé redder van de Roma, wint de Humanitasprijs 2015.

Gepokt en gemazeld in de cultuursector, verdiende Paul zijn sporen eerder al als pionier-initiatiefnemer en organisator van Sfinks in Boechout, kunstencentrum Rataplan en theaterbureau Thassos.

Na een bezoek aan het dán bouwvallige oude cinemacomplex in Borgerhout wordt hij getroffen door een *coup de foudre* die hem gelukkig nooit meer zal loslaten.

De haast mythische Cinema Roma, die in 1928 opende als “film – en feestzaal, ontmoetingsplaats met ontspanning voor iedereen uit de gemeente Borgerhout”, en een bewogen geschiedenis kende, kwam vanaf 1982 in verval.

En toen kwam Paul!

Vastberaden en competent om het oude cultuurhuis, na een leegstand van maar liefst twintig jaar, met veel passie een tweede leven in te blazen.

Langzaam maar zeker redde Paul met niet-aflatende enthousiasme en bezielende inzet de Roma. Hij deed dat samen met vele vrijwilligers en dankzij de inzet van gulle sponsors.

In 2003 opende de Roma - na een elementaire renovatie - opnieuw haar deuren. Inmiddels is de volksschouwburg uitgegroeid tot een succesverhaal: 140.000 bezoekers en 366 activiteiten per jaar (één voor elke dag van het jaar mét garantie dat er voldoende is voor als het jaar schrikkelt), 365 vrijwilligers, meer dan 36.000 gepresteerde vrijwilligersuren en 20 personeelsleden.

Het kloppend hart van de Roma zijn inderdaad vooral de vele enthousiaste vrijwilligers wiens engagement blijvend is. Zij hielpen bij de heropbouw en bleven ook trouw op post na de opening. Ze staan aan de bar, scheuren de kaartjes, koken.... Voor hen is het gebouw dan ook “hun” Roma, een cultureel centrum, met een veelzijdig topprogramma voor en vooral door het volk. Dat is volstrekt uniek in Vlaanderen.

Samen met die vrijwilligers, de hulp van een aantal technische scholen uit de buurt en sociale tewerkstellingsprojecten slaagde de Roma erin om op de brokken van het verleden een nieuw, aantrekkelijk cultuuraanbod te funderen voor een breed en vooral divers publiek.

In de Roma bestaan geen drempels. Zonder in te boeten op kwaliteit: cultuur is er voor iedereen toegankelijk of wil dat zijn, ongeacht leeftijd, achtergrond, "rang of stand". De meeste artiesten houden daarvan! En terecht.

En wat meer is: als "volkstheater" betreft de Roma de buurt ook actief bij haar programmatie. Net omdat de organisatie ervan overtuigd blijft dat cultuurparticipatie een belangrijke hefboom is of minstens kan zijn voor buurtontwikkeling.

Zowel jeugdbewegingen, rusthuizen als de diverse gemeenschappen hebben hun zeg en actieve aandeel in de affiche. Mensen met de meest diverse achtergronden, bezorgdheden, talenten en gebreken samenbrengen, met elkaar in dialoog en aan de slag laten gaan onder één dak in een fantastisch kader, daar gaat het volgens Paul Schyvens om.

Een allesbehalve makkelijke opdracht, maar de Roma slaagt er wonderwel in. Dat valt op en laat niemand onberoerd.

Beste Paul,

Dat je een groot hart hebt voor cultuur en een doorgedreven maatschappelijk engagement, weten we allemaal. Het unieke succesverhaal van de Roma zou er nooit gekomen zijn zonder je weergaloze, vaak koppige inzet voor het bewaren en restaureren van dit uitzonderlijk erfgoed. Je schonk de Roma terug aan de buurt en aan de gemeenschap. En hoe!

Als geen ander wist en weet je mensen met de meest diverse achtergronden te laten samenwerken aan en zich te engageren voor dit project. Dat deed en doe je door in te spelen op nostalgie, maatschappelijk engagement en gemeenschapsvorming zonder daarbij een eigenzinnige culturele programmatie uit het oog te verliezen. Je had/hebt een prachtige droom, deelde die en realiseerde die door indrukken werklust, visie, tomeloos enthousiasme, grenzeloos respect, vastberadenheid en volharding. Je mikte hoog. En met succes.

Om al deze redenen bekroont de jury van de Humanitasprijs met genoegen en genegenheid jou en met jou ook alle vrijwilligers die de Roma terug schonken aan de gemeenschap . Bijzonder hartelijk dank en proficiat.